

Upozornenie

pre členov SKJ

na povinnosti vyplývajúce pre majiteľov a chovateľov psov z vyhlášky 283/2020 MPA RV zo 6. októbra 2020 o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat, požiadavkách na odchyt túlavých zvierat a požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá
(Vysvetlenia SKJ sú vyznačené modrou farbou)

Ministerstvo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka SR vydalo podľa § 53 ods. 1 písm. b/ zákona č. 39/2007 o veterinárnej starostlivosti v znení zákona č. 184/2018 Z.z. príslušný vykonávací predpis - vyhlášku 283/2020, z ktorej pre majiteľov a chovateľov psov vyplývajú nasledovné požiadavky:

§1 Základné ustanovenia

(1) Táto vyhláška ustanovuje

- a) podrobnosti o ochrane spoločenských zvierat,
- b) požiadavky na odchyt túlavých zvierat,
- c) požiadavky na karanténne stanice a útulky pre zvieratá.

(2) Touto vyhláškou nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov¹⁾ o požiadavkách alebo podmienkach na chov alebo držbu spoločenského zvierata a jeho chovné zariadenie, ktoré je podľa týchto predpisov jedinom chráneného druhu, jedinom invázneho nepôvodného druhu alebo exemplárom druhu voľne žijúceho živočícha.

(3) Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

- a) spoločenským zvieratom jedinec domestikovaného druhu psa, mačky, fretky alebo králika alebo jedinec druhu zaradeného medzi obojživelníky, plazy, hlodavce, okrasné ryby alebo vtáky vrátane ich kríženca; za spoločenské zviera sa nepovažuje voľne žijúce zviera, nebezpečný živočích alebo zviera chované alebo držané na farmárske účely,²⁾
- b) chovným zariadením priestor alebo pri chove s voľným výbehom prostredie alebo miesto, kde sa dočasne alebo trvalo chovajú alebo držia spoločenské zvieratá,
- c) strediskom na zhromažďovanie spoločenských zvierat chovné zariadenie, v ktorom sa zhromažďujú spoločenské zvieratá z prevádzok alebo chovov zvierat registrovaných podľa § 8 ods. 3 písm. a) zákona na vytvorenie zásielky na obchod medzi členskými štátmi Európskej únie alebo štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore,
- d) túlavým zvieratom zviera, ktoré sa bez kontroly jeho vlastníka alebo držiteľa pohybuje po verejnom priestranstve a ktorého vlastníka alebo držiteľa nie je známy v čase jeho pohybu po verejnom priestranstve,
- e) nechceným zvieratom spoločenské zviera, ktoré jeho vlastník nemôže alebo nechce ďalej chovať,
- f) náhradnou starostlivosťou držba nechceného zvierata, odchyteného túlavého zvierata alebo zvierata, na ktoré sa vzťahujú opatrenia podľa § 8 ods. 3 písm. e) alebo § 14 ods. 2 písm. b) zákona do času jeho smrti alebo odovzdania jeho vlastníkovi,
- g) identifikáciou zvierata určenie druhu, plemena, pohlavia, individuálneho označenia zvierata a opis exteriéru zvierata; plemeno sa určuje podľa dokladu preukazujúceho pôvod zvierata alebo charakteristických znakov plemena, a ak ho nie je možné jednoznačne určiť, uvedie sa, že ide o neznáme plemeno alebo kríženca,
- h) rozmnožovaním plánované spárenie zvierat alebo náhodné spárenie zvierat smerujúce k vzniku novej generácie zvierat; za rozmnožovanie sa nepovažuje gravidita alebo ukončenie gravidity u gravidného nechceného zvierata, gravidného zvierata, na ktoré sa vzťahujú opatrenia podľa § 8 ods. 3 písm. e) alebo § 14 ods. 2 zákona, alebo gravidného odchyteného túlavého zvierata prijatého do náhradnej starostlivosti.

Vysvetlenie :

Majiteľom a chovateľom psov začlenených do SKJ je potrebné zdôrazniť hlavne:

Bod 3

Písmeno

a/- spoločenským zvieratom jedinec domestikovaného druhu psa,

Poznámka:

Pes je v zmysle tejto vyhlášky jednoznačne identifikovaný ako spoločenské zviera a nie zviera úžitkové, chované za účelom podnikania, resp. dosahovania zisku z jeho chovu. To je plne v súlade s cieľom chovu psov v rámci SKJ.

b) chovným zariadením priestor alebo pri chove s voľným výbehom prostredie alebo miesto, kde sa dočasne alebo trvalo chovajú alebo držia spoločenské zvieratá,

Poznámka:

Každý priestor, v ktorom je pes ako spoločenské zviera držaný, je považovaný za chovné (chovateľské) zariadenie a musí spĺňať kritéria, ktoré sú uvádzané v § 3. Dotýka sa to teda i psov držaných v byte.

g) identifikáciou zvieratá určenie druhu, plemena, pohlavia, individuálneho označenia zvieratá a opis exteriéru zvieratá; plemeno sa určuje podľa dokladu preukazujúceho pôvod zvieratá alebo charakteristických znakov plemena, a ak ho nie je možné jednoznačne určiť, uvedie sa, že ide o neznáme plemeno alebo kríženca,

Poznámka:

Pre čistokrvný chov psov pod záštitou SKJ je základným identifikačným prostriedkom čip, resp. tetovanie zvieratá a preukaz o pôvode plemennej knihy uznanej FCI. Každý jedinec, ktorý nie je identifikovateľný podľa týchto kritérií je považovaný za kríženca.

h) rozmnožovaním plánované spárenie zvierat alebo náhodné spárenie zvierat smerujúce k vzniku novej generácie zvierat; za rozmnožovanie sa nepovažuje gravidita alebo ukončenie gravidity u gravidného nechceného zvieratá, gravidného zvieratá, na ktoré sa vzťahujú opatrenia podľa § 8 ods. 3 písm. e) alebo § 14 ods. 2 zákona, alebo gravidného odchyteného túlavého zvieratá prijatého do náhradnej starostlivosti.

Poznámka:

Pre rozmnožovanie čistokrvných psov v rámci chovu pod hlavičkou SKJ je hlavným usmernením Chovateľský poriadok SKJ, z ktorého vychádzajú aj chovateľské poriadky jednotlivých členských organizácií a klubov.

Tu je treba však pripomenúť, že každá gravidita a následný vrh, i keď sú výsledkom náhodného a neplánovaného resp. nechceného spárenia psov, podlieha podmienkam vyplývajúcim z tejto vyhlášky.

§2 Všeobecné požiadavky na ochranu spoločenských zvierat.

Všeobecné požiadavky na ochranu spoločenských zvierat

(1) Všeobecnými požiadavkami na ochranu spoločenských zvierat sa rozumie zabezpečenie

a) dennej kontroly zvierat chovaných alebo držaných v chovnom zariadení, kde ich pohoda závisí od včasnej pozornosti ľudí; predmetom kontroly je najmä správanie sa zvieratá, telesná kondícia, výživový stav, pohyb, celkový stav povrchu tela a vzhľad srsti, peria, kože, šupín, očí, uší, žiaber a okolia análneho otvoru, stav končatín vrátane paznechtov a pazúrov, prítomnosť ektoparazitov, vzhľad výkalov a odstraňovanie zvyškov krmiva a nápojov,

b) bezodkladného vhodného ošetrovania zvieratá, ktoré sa javí ako choré alebo poranené; ak zviera na takéto ošetrovanie nereaguje, zabezpečenie čo najskoršej veterinárnej pomoci; choré alebo poranené zviera sa musí izolovať v prostredí zabezpečujúcom najvhodnejšie podmienky na liečbu a rekonvalescenciu,

c) umiestnenia zvieratá v podmienkach, ktoré umožňujú vzhľadom na druh, kategóriu, stupeň vývoja a stupeň adaptácie zabezpečiť dobrý zdravotný stav a uspokojovanie fyziologických, etologických a sociálnych potrieb zvieratá; zviera nesmie byť chované alebo držané v nepretržitej tme alebo bez primeranej doby oddychu od umelého osvetlenia a pri vytváraní skupín zvierat alebo pri pridaní zvieratá do existujúcej skupiny sa musia zohľadňovať problémy so sociálnym správaním, ku ktorým môže prichádzať v dôsledku zmeny sociálnej štruktúry skupiny,

d) plnohodnotnej výživy primeranej druhu a veku zvieratá v množstve potrebnom na udržanie jeho dobrého zdravia a na uspokojenie jeho nutričných potrieb,

- e) prístupu zvieráťa ku krmivu v intervaloch podľa jeho fyziologických potrieb,
- f) prístupu zvieráťa ku vhodnému vodnému zdroju alebo uspokojenia jeho potreby príjmu tekutín iným vhodným spôsobom,
- g) umiestnenia krmného zariadenia a napájacieho zariadenia tak, že kontaminácia krmiva a vody a nežiaduci účinok súťaženia medzi zvieratami sú čo najmenšie,
- h) voľnosti pohybu zvieráťa so zreteľom na jeho druh a v súlade s uznávanými skúsenosťami a vedeckým poznaním; zviera musí mať možnosť stáť alebo ležať v prirodzenej polohe a bez ťažkostí sa otáčať,
- i) možnosti prejavovať prirodzené správanie sa zvieráťa v chovnom zariadení alebo mimo chovného zariadenia tak, že sa predchádza jeho stereotypnému správaniu najmä umožnením škriabania, hrabania, prežúvania, ukryvania sa, kúpania, plávania, ponárania sa alebo stavania hniezda,
- j) rozvíjania daností zvieráťa vhodným rôznorodým vybavením chovného zariadenia a zabezpečením druhovo špecifickej aktivity a individuálnej aktivity zvieráťa,
- k) použitia zvieráťa na rozmnožovanie až po dosiahnutí pohlavnej a telesnej dospelosti a za predpokladu, že zviera má dobrý zdravotný stav, nemá vážnu poruchu, ktorá môže byť geneticky viazaná, neprejavuje znaky patologického správania, najmä nekontrolovanú agresivitu alebo bojzivosť, a plemenitba a zvolené chovné postupy nespôsobujú utrpenie alebo poranenie niektorého z dotknutých zvierat, nespôsobujú im trvalé následky a neočakáva sa nežiaduci genetický vplyv na potomstvo a ďalšie generácie zvierat; chovné postupy, ktoré môžu mať negatívny vplyv na potomstvo alebo ďalšie generácie zvierat, sa považujú za nežiaduce rozmnožovanie,
- l) odstavenia mláďaťa cicavca od dojčiacej matky alebo mláďaťa krmivého vtáka pri samostatnom príjme krmiva a oddelenia od ostatných mláďat alebo od rodičov v najvhodnejšom čase na zabezpečenie pohody mláďaťa aj rodiča; v čase odstavenia mláďat cicavcov alebo krmivých vtákov majú mať rodičia zabezpečujúci výživu mláďat možnosť vzdialiť sa z dosahu svojich mláďat.

(2) Nemožnosť zabezpečiť náhradnú starostlivosť nechceného zvieráťa podľa § 22 ods. 5 písm. f) zákona preukazuje vlastník spoločenského zvieráťa dokladmi, z ktorých vyplýva, že sa ho počas dvoch mesiacov márne snažil umiestniť do náhradnej starostlivosti alebo previesť do vlastníctva inej osoby.

Poznámka:

Všeobecné požiadavky na ochranu spoločenských zvierat sú plne v súlade s požiadavkami, ktoré presadzuje v chove psov SKJ. Zodpovedajú požiadavkám na welfare psov, ako aj požiadavkám na zdravý chov a bezproblémový odchov novej generácie psov. Je povinnosťou našich členov, majiteľov psov a chovateľov dodržiavať a plniť tieto požiadavky, ako aj požiadavky vyplývajúce pre chov psov zo smerníc FCI a SKJ.

§3

Všeobecné požiadavky na chovné zariadenia pre spoločenské zvieratá

(1) Chovné zariadenie pre spoločenské zvieratá musí spĺňať tieto materiálne, technické a priestorové požiadavky:

- a) dostatok miestností, boxov, kotercoov alebo klietok pre všetky zvieratá tak, že je zabezpečená dostatočná voľnosť pohybu zvierat a ochrana pred inými držanými zvieratami, ak je to kvôli agresivite alebo iným prejavom správania sa zvierat potrebné,
- b) materiál používaný na výrobu pomôcok, zariadení, výstavbu chovného zariadenia a stavbu búd, hniezd, ohrád a iného príslušenstva, s ktorým môže prísť zviera do styku, sa konštruuje a udržiava tak, že na ňom nie sú ostré hrany alebo výčnelky, ktoré môžu zviera poraniť, a nesmie byť pre zviera škodlivý,
- c) dvere, priechody a prielezy musia byť dostatočne široké a vysoké tak, že zvieratú pri prechádzaní nimi nespôsobujú poranenie a pletivo alebo mreže v chovnom zariadení musia mať otvory takých veľkostí, že zviera nemôže cez ne uniknúť alebo sa v nich zachytiť,
- d) zariadenie a materiál, s ktorými prichádza zviera do styku, musia byť čistiteľné, dezinfikovateľné a udržiavané v čistom stave,

- e) umiestnenie zariadenia a umiestnenie zvieratá v časti chovného zariadenia nesmie pre zvieru predstavovať nepohodu,
- f) izolácia, kúrenie a vetranie chovného zariadenia sa udržiavajú v takom stave, že prúdenie vzduchu, prašnosť, teplota, relatívna vlhkosť vzduchu a koncentrácia plynov sa udržiava na úrovni, ktorá nie je pre zvieru škodlivá,
- g) primerané umelé osvetlenie, ak dostupné prirodzené svetlo je nedostatočné na vyhovenie fyziologickým potrebám alebo etologickým potrebám zvieratá,
- h) ochrana proti nepriazni počasia, najmä pred dažďom, mrazom a priamym slnečným žiarením, a dravcom,
- i) terén, vegetácia a povrch vo vonkajšej ohrade musia byť prispôsobené zvieratú a predchádzať jeho zraneniu a pádu v dôsledku pokľznutia; vo vonkajšej ohrade sa zabezpečí odvádzanie nadbytočnej vody, ak je to potrebné,
- j) chovné zariadenie a jeho jednotlivé časti musia byť naprojektované a skonštruované tak, že zabraňujú úniku zvieratá,
- k) vonkajšie výbehy musia byť vhodne zabezpečené proti úniku zvieratá; za vhodné zabezpečenie vonkajších výbehov sa nepovažuje použitie ostnatého drôtu alebo samostatné použitie elektrických oplôtkov alebo elektronických oplôtkov a ohradníkov,
- l) pri chove v skupine vytvoriť pre zvieru možnosti na ukrytie pred ostatnými zvieratami v skupine,
- m) oddelený chov zvieratá, ktoré sa správa agresívne, alebo ktoré môže ohroziť ostatné zvieratá iným spôsobom,
- n) oddelený chov vzájomne nepriateľských druhov zvierat alebo druhov zvierat, ktoré v potravinovom reťazci predstavujú vzťah predátora a koristi na zabránenie zrakovému, zvukovému a pachovému kontaktu medzi nimi.
- (2) Osoba, ktorá v chovnom zariadení chová alebo drží spoločenské zvieratá vrátane spoločenského zvieratá prevzatého do náhradnej starostlivosti okrem chovu alebo držby spoločenského zvieratá na nekomerčný účel, alebo v chovnom zariadení podľa § 10, 15 a 16, vedie záznamy o týchto zvieratách podľa odseku 3 a uchováva ich najmenej tri roky.
- (3) Záznamy podľa odseku 2 sa vedú spôsobom vylučujúcim odstránenie údajov alebo zmenu v zaznamenaných údajoch bez možnosti zistenia dôvodu zmeny a obsahujú
- a) poradové číslo záznamu,
- b) dátum prijatia zvieratá a spôsob jeho nadobudnutia,
- c) dátum narodenia alebo vyliahnutia zvieratá, ak sa zvieru narodilo alebo vyliahlo v chovnom zariadení,
- d) identifikáciu zvieratá podľa § 1 ods. 3 písm. g),
- e) vykonané preventívne úkony veterinárneho lekára,
- f) dátum a dôvod usmrtenia zvieratá,
- g) dátum úhynu zvieratá,
- h) dátum a dôvod odsunu zvieratá,
- i) potvrdenie skutočností a úkonov uvedených v písmenách e) a f) podpisom a odtlačkom pečiatky veterinárneho lekára.
- (4) Žiadosť o registráciu chovného zariadenia alebo zrušenie registrácie chovného zariadenia, ktorým je prevádzka alebo chov podľa § 8 ods. 3 písm. an) zákona, sa podáva na tlačíve, ktorého vzor je v prílohe č. 1.
- (5) Ohlásenie začatia, prerušenia a skončenia činnosti podľa § 37 ods. 1 písm. a) zákona, ak ide chovné zariadenie, v ktorom sa chovajú alebo držia spoločenské zvieratá, sa podáva na tlačíve, ktorého vzor je v prílohe č. 2.

Vysvetlenia:

§3 predmetnej vyhlášky je pre chovateľov psov veľmi dôležitý a z celej vyhlášky ukladá chovateľom najviac nových povinností. Z administratívneho hľadiska totiž kladie na chovateľov nové požiadavky v zmysle prijatého zákona 39/2007 o veterinárnej starostlivosti (resp. jeho novely 184/2018), hlavne pokiaľ sa týka registrácie chovných zariadení pre spoločenské zvieratá.

Veľmi dôležitý pre chovateľov je bod 4 tohto §. Registrácia chovateľského zariadenia.

Základnou právnou požiadavkou, na základe ktorej bola táto právna úprava prijatá, je článok č.4 Smernice Rady č. 92 /65/EHS, ktorou sa stanovujú požiadavky na obchodovanie so zvieratami, spermou, vajčkami atď.

Do Slovenského právneho systému je aplikovaný §4 nariadenia vlády SR č. 313/2003 Z.z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní, výmene s členskými štátmi a dovoze zvierat spermy atď.

Nariadenie vlády 313/2003 - §4

Na účely použitia osobitného predpisu

10) môžu byť predmetom obchodov bez dotknutia § 13 a rozhodnutí na vykonanie § 23 iba zvieratá uvedené v § 5 až 10, ktoré spĺňajú podmienky ustanovené v § 5 až 10, **ak pochádzajú z chovu alebo prevádzky uvedenej v § 12 ods. 1 a 3, ktorá je registrovaná príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou** a ktorá sa zaväzuje:

a)

mať pravidelne vyšetrené držané zvieratá v súlade s osobitným predpisom,11)

b)

ohlásiť štátnej veterinárnej a potravinovej správe okrem výskytu chorôb podliehajúcich povinnému hláseniu výskyt chorôb uvedených v osobitnom predpise,12) pre ktoré je zavedený program kontroly a monitoringu,

c)

rešpektovať špecifické národné opatrenia na kontrolu choroby, ktorá je pre Slovenskú republiku mimoriadne významná a ktorá je predmetom programu vypracovaného podľa § 14 alebo rozhodnutia podľa § 15 ods. 2,

d)

uvádzať na trh na účely obchodov iba zvieratá, ktoré sú bez príznakov chorôb a pochádzajú z chovu alebo oblastí, ktoré nepodliehajú žiadnemu zákazu z dôvodov týkajúcich sa zdravia zvierat; ak ide o zvieratá, ktoré nesprievádza zdravotný certifikát alebo obchodný doklad podľa § 5 až 11 (ak ide o zvieratá sprevádzané vlastným certifikátom vydaným prevádzkovateľom), ktorý potvrdzuje, že tieto zvieratá nejavia v čase odoslania žiadne viditeľné príznaky ochorenia a že ich chov nepodlieha žiadnym obmedzeniam týkajúcim sa zdravia zvierat,

e)

rešpektovať požiadavky umožňujúce zabezpečiť ochranu a pohodu držaných zvierat

Podľa nariadenia vlády SR č. 293/2003 Z.z. môžu byť predmetom obchodov iba zvieratá, ktoré pochádzajú z chovu alebo prevádzky uvedenej v § 12 ods.1 a ktorá je registrovaná príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou a ktorá sa zaväzuje:

D, uvádzať na trh na účely obchodu iba zvieratá, ktoré sú bez príznakov chorôb a pochádzajú z chovu alebo oblastí, ktoré nepodliehajú žiadnemu zákazu z dôvodov týkajúcich sa zdravia zvierat, ak ide o zvieratá ktoré nesprievádza zdravotný certifikát alebo obchodný doklad podľa §5 až 11, ktorý potvrdzuje, že tieto zvieratá nejavia v čase odoslania žiadne viditeľné príznaky ochorenia a že ich chov nepodlieha žiadnym obmedzeniam týkajúcim sa zdravia zvierat.

Z toho je zjavné, že každá zmena vlastníka spoločenského zvieratá, ktorá sa udeje v rámci SR i medzi dvomi členskými štátmi okrem nekomerčného premiestňovania musí byť realizovaná z registrovaného chovu.

Podľa nariadenia EU „ **nekomerčné premiestňovanie je každé premiestňovanie, ktorého cieľom nie je predaj spoločenského zvieratá ani zmena jeho vlastníctva**“.

T. zn. že každé premiestnenie zvieratá, pri ktorom sa mení vlastník, je komerčné premiestňovanie.

Ohlásenie začatia prerušenia a skončenia činnosti, ktoré je uvedené v §3 ods 4 a 5 sa opiera o § 37 zákona 39/2007 o veterinárnej starostlivosti

§ 37

Povinnosti vlastníkov, držiteľov, sprostredkovateľov, dovozcov, príjemcov, prepravcov, predávajúcich alebo iných fyzických osôb, fyzických osôb-podnikateľov alebo právnických osôb, ktoré sú oprávnené disponovať so zvieratami, násadovými vajcami, produktmi živočíšneho pôvodu, živočíšnymi vedľajšími produktmi, krmivami alebo vybranými produktmi rastlinného pôvodu

(1) Vlastník, držiteľ, sprostredkovateľ alebo dovozca, príjemca, prepravca, predávajúci alebo iné fyzické osoby alebo právnické osoby oprávnené disponovať so zvieratami, násadovými vajcami, zárodočnými produktmi, produktmi živočíšneho pôvodu, živočíšnymi vedľajšími produktmi a vybranými produktmi rastlinného pôvodu, krmivami, medikovanými krmivami, **osoby, ktoré manipulujú so zvieratami, najmä predávajú zvieratá, strihajú alebo inak ošetrujú zvieratá** a prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, **na ktoré sa vzťahujú veterinárne požiadavky podľa § 3**, zodpovední za bezpečnosť potravín živočíšneho pôvodu sú povinní

a) **ohlásiť začatie, prerušenie a skončenie svojej činnosti orgánom veterinárnej správy**, ak ide o prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, oznámiť orgánom veterinárnej správy podľa § 6 a 8 spôsobom určeným štátnou veterinárnou a potravinovou správou začatie, prerušenie a skončenie svojej činnosti a každú prevádzkareň pod ich kontrolou, ktorá vykonáva akýkoľvek stupeň výroby, spracúvania a distribúcie produktov živočíšneho pôvodu okrem maloobchodných prevádzkarní pri poskytovaní stravovacích služieb a maloobchodných prevádzkarní, ktoré nevykonávajú výrobné činnosti uvedené v § 41 ods. 5 písm. t) a u) a odseku 6 písm. d) a v ktorých sa vykonáva úradná kontrola potravín podľa osobitného predpisu, 67) a zabezpečiť, aby mali príslušné orgány veterinárnej správy vždy k dispozícii aktuálne informácie o prevádzkarni vrátane oznámenia o každej závažnej zmene v činnostiach a uzavretí existujúcej prevádzkarne, a ohlásiť príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe zabíjanie hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz, zveri z farmového chovu

Z toho pre všetkých chovateľov a vlastníkov psov ako spoločenských zvierat vyplýva povinnosť zaregistrovať svoje chovateľské zariadenie na územne príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe /RVPS/. Na registráciu je potrebné vyplniť tlačivo, ktoré je prílohou č.1 vyhlášky. Ohlásenie začatia, prerušenia a skončenia činnosti je nutné podať na územne príslušnú RVPS na tlačive, ktoré je prílohou č. 2 vyhlášky.

Ďalej pre chovateľov vyplýva podľa § 3 ods. 2 a 3 povinnosť viesť nezameniteľnú evidenciu.

Viesť chovateľskú evidenciu o odchove a predaji šteniat ukladá síce aj Chovateľský poriadok SKJ v odseku XIV. Bod 1:

1. Šteňatá sa predávajú, alebo sa iným zákonným spôsobom prevádzajú vlastnícke práva fyzickým alebo právnickým osobám, na ich meno sa vystavuje v prípade potreby aj exportný preukaz o pôvode. V žiadnom prípade sa nesmú predávať sprostredkovateľom a obchodníkom so psami. **Chovateľ je povinný viesť evidenciu nadobúdateľov šteniat (meno a adresu) a archivovať ju minimálne 10 rokov.**

Predmetná vyhláška však vedenie evidencie ďalej špecifikuje. Ukladá viesť evidenciu nezameniteľným spôsobom a archivovať ju tri roky. Nezameniteľným sa rozumie evidencia, v ktorej jednotlivé zápisy budú na seba súvisle nadväzovať. Podľa vyjadrenia spoluautorov vyhlášky, evidenciu bude možné viesť elektronickou alebo písomnou formou. V písomnej forme postačuje obyčajný zošit, v ktorom sú vedené záznamy o jednotlivých psoch a úkonoch. Odporúčame vedenie evidencie prekonzultovať a upresniť na územne príslušnej veterinárnej správe.

Kompletný obsah evidencie je uvedený v §3 bod 3.

V zmysle uvedeného, každý chovateľ, majiteľ psa, ktorý chová psy a plánuje ich premiestniť so zmenou vlastníctva, musí svoje chovateľské zariadenie zaregistrovať. T.j. týka sa to všetkých chovateľov, cvičiteľov psov a ďalších majiteľov psov, ktorí predpokladajú zmenu majiteľa psa, bez ohľadu na to, či ide o predaj alebo darovanie.

Vyhláška 283/2020 Z.z. nadobudla účinnosť 15.10. 2020 z toho vyplýva, že chovateľské zariadenia podliehajú od tohto termínu registrácii na územne príslušnej RVPS a je povinnosťou všetkých tzv. komerčných chovateľov zaregistrovať svoje chovateľské zariadenie.

Registrácia chovateľského zariadenia sa netýka majiteľov psov, ktorí chovajú psa pre svoju potrebu, ktorí neplánujú psa predať, darovať či iným spôsobom zmeniť jeho vlastníctvo, tzv. nekomerčných chovateľov.

Osobitne upozorňujeme na rozdiel medzi registráciou a chránením názvu chovateľskej stanice a registráciou chovateľského zariadenia. Názov chovateľskej stanice nie je viazaný na materiálnu podstatu chovateľského zariadenia - chovateľskej stanice v ktorom odchov prebieha.

Z tohto dôvodu **nie je povinnosťou vlastníkov registrovaného názvu chovateľskej stanice (Názvu registrovaného chovu) registrovať chovateľské zariadenie na RVPS pokiaľ sa v súčasnosti nezaoberajú chovom psov (neodchovávajú vrhy, resp. iným spôsobom nemenia majiteľa psa).**

§4 Osobitné požiadavky na ochranu psov a ich chovné zariadenia

(1)

Pes musí mať možnosť vidieť a počuť, čo sa deje v jeho chovnom zariadení a v jeho okolitom prostredí, a musí mať možnosť komunikovať s okolitým prostredím.

(2)

Pes musí mať vytvorené možnosti na uspokojenie jeho požiadaviek na pohyb, pričom je potrebné vziať do úvahy jeho veľkosť a temperament.

(3)

Psa možno držať na reťazi alebo inom prostriedku na uväzovanie (ďalej len „reťaz“) len na čas nevyhnutný na zabezpečenie ochrany života alebo zdravia ľudí, života alebo zdravia zvierat, majetku alebo na zabezpečenie jeho pohody najmä počas kŕmenia, čistenia chovného priestoru, vyšetrovania alebo ošetrovania a v súlade s požiadavkami podľa odsekov 4 až 6; suku v poslednej tretine gravidity, dojčiacu suku, chorého psa alebo šteňa mladšie ako šesť mesiacov možno držať uviazané na reťazi len na čas nevyhnutný na zabezpečenie ich pohody a počas tohto času musí byť pes pod kontrolou.

(4)

Pes držaný na reťazi musí mať denne umožnený voľný pohyb bez uviazania v súlade s požiadavkami podľa odseku 2.

(5)

Pes uviazaný na reťazi musí mať dostatočne široký obojek s nastaviteľným obvodom a hmotnosť reťaze musí byť prispôbena veľkosti a hmotnosti psa na predchádzanie sťaženiu dýchania a zarezávaniu obojka do kože alebo poškodeniu jeho zdravia. Ak je reťaz psa pripojená pohyblivým spôsobom k vodiacemu lanku, musí mať pes možnosť pohybovať sa pozdĺž vodiaceho lanka v dĺžke najmenej 5 m a do strany najmenej 2 m v oboch smeroch. Ak je reťaz pripojená iným spôsobom, musí mať dĺžku najmenej štvornásobku dĺžky tela psa meranej od hrotu nosa po sedací hrboľ, najmenej však 2,5 m, musí byť vybavená dvoma otáčavými kolíkmi zabraňujúcimi skráteniu reťaze v dôsledku zauzlenia a upevnená a umiestnená tak, že sa neomotá okolo prekážky vo výbehovej ploche psa.

(6)

Spôsob upevnenia reťaze musí umožniť psovi pohyb najmenej na ploche podľa prílohy č. 3 a ukrytie sa v ľahko dostupnom prístrešku so zabezpečením ochrany pred nepriaznivým počasím, najmä pred dažďom, mrazom a priamym slnečným žiarením.

(7)

Voľná plocha koterca pre psa závisí od veľkosti psa a počtu psov chovaných alebo držaných v koterci. Voľnou plochou koterca je ohraničená plocha alebo dostupná plocha, ktorá umožňuje voľný pohyb psa; do voľnej plochy sa nepočíta plocha budy a plocha pod inými prekážkami pevne spojenými s podlahou alebo stenou koterca alebo pod inou pevnou časťou koterca, ktorá zasahuje do životného priestoru psa. Najmenšia voľná plocha koterca pre psa zodpovedá ploche uvedenej v prílohe č. 3. Výška koterca pre psa musí byť najmenej dvojnásobok výšky v kohútiku najvyššieho psa umiestneného v koterci, najmenej však 1 m. Ak koterec nie je zhora uzatvorený, jeho výška musí byť zvolená tak, že zabraňuje úniku psa z koterca.

(8)

Pes chovaný alebo držaný v koterci musí mať denne umožnený voľný pohyb mimo priestoru koterca v súlade s požiadavkami podľa odseku 2.

(9)

Psy chované alebo držané v kotercoch v skupine musia tvoriť homogénnu skupinu, a to najmä z pohľadu temperamentu, veľkosti, znášanlivosti a potravinových nárokov.

(10)

Pes chovaný alebo držaný vo vonkajšom koterci musí mať voľný prístup do uzatvorených priestorov prepojených s kotercom alebo do vhodnej budy umiestnenej v koterci alebo prepojenej s kotercom. Vonkajší koterec musí poskytovať psovi dostatočnú ochranu pred nepriaznivým počasím, najmä pred dažďom, mrazom a priamym slnečným žiarením, a musí byť vhodne odvodnený.

Vysvetlenia:

Tento § hovorí o podmienkach držania psov. Je zrozumiteľný a definuje požiadavky na ochranu psov a ich chovné zariadenia. Niektoré požiadavky špecifikuje príloha č. 4, v ktorej sú uvedené minimálne požiadavky na voľnú plochu kotercovej pre psov.

Záver:

Vyhláška 283/2020 ukladá chovateľom psov ale i majiteľom nové povinnosti. Výrazne zvyšuje administratívnu záťaž chovateľov a umožňuje veterinárnym orgánom výraznejšie možnosti kontroly chovov.

SKJ pri tvorbe vyhlášky komunikovala s MPaRV a zaslala svoje pripomienky k vyhláške. Časť pripomienok bola akceptovaná viaceré však akceptované neboli. Týkali sa hlavne administratívnej záťaže chovateľov.

Povinnosti, ktoré ukladá vyhláška vychádzajú zo zákona o veterinárnej starostlivosti, ktorý bol prijatý ešte v roku 2007 (39/2007) a novelizovaný v r. 2018 (184/2018), kde sú povinnosti ktoré sú obsahom vyhlášky uvedené. Vyhláška ich ako vykonávací predpis iba konkretizuje.

Viaceré povinnosti týkajúce sa chovu psov podľa autorov vyhlášky vyplývajú i z Európskej legislatívy.

Pre našich chovateľov a držiteľov čistokrvných psov, ktorí sú tzv. komerčnými chovateľmi vyplývajú z tejto vyhlášky nasledovné povinnosti:

1, Zaregistrovať svoje chovateľské zariadenie na územne príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe (RVPS). Týka sa to nielen chovateľov ale i majiteľov psov, ktorí plánujú psov predať, darovať alebo iným spôsobom zmeniť majiteľa psa. (Tlačivo č. 1).

2, Oznámiť veterinárnej správe začatie predmetnej činnosti i jej ukončenie. V prípade prerušenia činnosti taktiež oznámiť túto skutočnosť na územne príslušnej veterinárnej správe na predpísanom tlačive (Tlačivo č. 2)

3, Viest' evidenciu nezameniteľným spôsobom a archivovať ju tri roky. (*Upozorňujeme, že chovatelia musia viesť záznamy o odchovoch tak ako im to ukladá chovateľský poriadok*). Nezameniteľným sa rozumie evidencia, v ktorej jednotlivé zápisy budú na seba súvisle nadväzovať. Podľa vyjadrenia spoluautorov vyhlášky evidenciu bude možné viesť elektronickou alebo písomnou formou. V písomnej forme postačuje obyčajný zošit, v ktorom sú vedené záznamy o jednotlivých psoch a úkonoch. Odporúčame vedenie evidencie odkonzultovať s kompetentnými pracovníkmi príslušnej RVPS.

4, Upraviť svoje chovateľské zariadenia tak ,aby spĺňali minimálne kritéria na takéto zariadenia uvedené v tejto vyhláške.

Podľa vyjadrenia zástupcov RVPS aplikácia vyhlášky v praxi výrazne pomôže v boji s množením psov, tzv. množiteľmi.

Verme, že tento zámer sa im podarí naplniť a nebude to tak, ako u veľa predchádzajúcich iniciatív, iba bič na poctivých chovateľov bez patričného dopadu na skupinu množiteľov, obchodníkov so psami.

Prezídium SKJ